

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:

Pe un an	18 Lei
Pe jumătate de an	9 "
Pe un pătr-r de an	4 ¹ / ₂ "
Un număr	35 bani

Manuscrisurile, cărțile, revistele, publicațiile periodice sau ziarurile cari au schimbul cu „FOAIA DIECEZANĂ”, se trimit pe adresa: V. LOICHIȚA, redactor în Caransebeș, iar banii de prenumărățune și inserțiuni: administrațiunii „Tipografia și Librăria diecezană” în Caransebeș (Județul Caraș-Severin), Telefon Nr. 30. Manuscrisurile nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 10 Lei, până la 200 de cuvinte 15 Lei, de aci în sus 20 Lei.

Nr. 81. Pres ex 1920.

IOSIF

din îndurarea lui Dumnezeu episcopul dreptcredincios al
Eparhiei ortodox-române a Caransebeșului.

Iubitului Cler și popor credincios,

*Dar, îndurare și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru
Iisus Christos!*

„Mărire întru cei de sus lui
Dumnezeu și pe pământ pace,
între oameni bunăvoire,”

Sus se avem inimile astăzi, în aceasta zi de înaltă reculegere sufletească, iubiții mei, căci serbăm Nașterea Mântuitorului nostru Iisus-Christos, Fiul unul născut al Tatălui, carele a venit în lume, a petrecut între oameni, i-a luminat cu lumina învățăturilor cerești, făcându-i fii ai luminei și astfel i-a mântuit de robia păcatului deschizându-le ceriurile. Cuvinesă dară, ca în aceasta mare sărbătoare, sus se avem inimile, se lăpădăm pentru un moment toată grija cea lumească, se ne înălțăm cugetele noastre la Dumnezeu și se-L preamărim pentru toate bunătățile revărsate asupra noastră, pentru trimiterea în lume a Luminei celei adevărate, care este Christos Domnul, eară cu ochii sufletului nostru să primim internul nostru, se-l curățim, ca astfel să ne întărim sufletește, în aceasta mare și sfântă sărbătoare. Întăriți sufletește apoi să pășim mai departe pe calea vieții. Adunați în casa Domnului, să lăpădăm pentru un moment toată grija cea lumească și să ne adăpăm la izvorul cel viu, care este Domnul, în acărui lumină, vedem Lumina, care este adevărata fericire; să ne hrănim și se ne încălzim la masa și la focul credinței adevărate, privind numai la umila iesle în carea a fost culcat Christos Domnul și unde a răsărit lumii lumina cunoștinței.

„Christos să naște măriți-L; Cântați Domnului tot pământul.” Iată din însuși îndemnul ce ni-l dă s. biserică prin un irmos al ei rezultă, că sărbătoarea Nașterii Domnului

este menită înălțării sufletești, înălțării cugetelor noastre la Dumnezeu, pentruca se-L preamărim. Și oare de ce ne îndeamnă sfânta biserică atât de stăruitor, cu cuvinte înălțătoare, ca să mărim pe Christos și încă tot pământul?

Întunec nepătruns a fost cuprins omenimea, ca urmare a păcatului strămoșesc. În urma întunecului spiritual, omenimea s'a îndepărtat de calea cea adevărată, de adevăratul Dumnezeu. Dovadă că a început a se închina la zeități neexistente, lucrurilor de mâni omenești, idolilor, soarelui, stelelor, animalelor și au început să aducă jertfe scârboase acestor zeități, acestor idoli, până și jertfe de oameni, jertfe de prunci nevinovați, aruncați idolului Moloh, rămânând jertfitorii, oamenii, părinții, surzi la vaetele sfâșietoare ale victimelor nevinovate aruncate din orbire spirituală în brațele de fer aprinse ale idolului. Dovadă cruzimea cu care să purtau cei mari față de supușii lor și față de sclavi, asupra vieții cărora dispuneau după placul lor.

Fără îndoială, trebuie să recunoaștem, că spiritul omenesc a făcut și în acel timp progrese pe terenul științei și a artelor frumoase, după cum să constată aceasta din rămășițele din acel timp scoase la iveală prin săpăturile întreprinse de oameni învățați. Dară aceste progrese se pot asemena cu o lumină înșălătoare, fără căldură, fără putere de viață. Spiritul acela n'a putut delătura negura sufletească, ce a cuprins omenimea, depărtându-se dela Dumnezeu, n'a putut ajunge la cunoașterea lui Dumnezeu. Și aceasta a avut de urmare, că în o parte de oameni, mai ușuratici, a prins rădăcini desfrăul, iar în altă parte desnădejdea, nemulțumirea, nesiguranța, ceace a produs în ei așteptarea ardentă a unei schimbări prin o putere mai înaltă. Atunci s'a manifestat bunătatea și iubirea de oameni a lui Dumnezeu. „Așa a iubit Dumnezeu lumea, încât și pe unul născut Fiul său l-a dat, ca tot celce crede întrânsul să nu piară, ci să aibă viață de veci.“ Atunci a venit în lume, s'a născut Fiul lui Dumnezeu, Iisus Christos, Mântuitorul lumii, și mulțimea Îngerilor a mărit pe pruncul născut și culcat în umilele iesle ale Vitleemului, cântând: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace între oameni bunăvoire.“

Îngerii au mărit pe Dumnezeu la Nașterea Mântuitorului. Noi cu atât mai mult trebuie să-L preamărim pe Dumnezeu, căci nașterea s'a făcut pentru noi oamenii, pentru mântuirea noastră din robia întunecului sufletesc, din robia păcatului; pentrucă născându-se Iisus Domnul, însuși a descoperit oamenilor învățăturile cele mântuitoare, a luminat mintea oamenilor, i-a luminat cu lumina cunoștinței de Dumnezeu, i-a făcut fii ai luminei! Iisus cu faptele și învățăturile lui a delăturat negura ce învăluiseră omenimea, a sfărâmat idoli, idololatria cu toate jertfele lor. Acum nu mai orbecăm prin întunec, ci umblăm pe cale luminată de Christos Domnul.

Iată iubitorilor, de aceea ne îndeamnă sf. biserică atât de stăruitor, să mărim pe Christos. Deci se strigăm și noi cu îngerii: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire“.

Dar, moment de reculegere sufletească fiind serbătoarea Nașterii Domnului, preamărind pe Dumnezeu și privind cu duhul la umilele iesle din Vitleem și la pruncul Iisus Mântuitorul, se cuvine, ca ochii sufletului nostru să-i întoarcem și spre noi înșine, să privim în lăuntrul, în internul nostru, căci numai așa ne va fi spre folos și spre întărire hrana și căldura credinței; numai așa ni-se dă puțința ca să curățim, să întărim internul nostru. Și

suntem și datori să ni-l curățim, căci după cuvintele Sf. Apostol Pavel, suntem lăcaș al Duhului Sfânt, căci zice cătră Galateni: „Dumnezeu a trimis Duhul Fiului Său în inimile voastre“, și prin urmare internul nostru trebuie să fie vrednic de a servi ca atare.

Oameni suntem, oameni încărcăți cu slăbiciuni, cunoaștem binele, dară totuș ne lăsăm ademeniți de contrarul binelui. Astfel fiind, rezultatul cercetării noastre — dacă nu voim să înăbușim glasul conștiinței —, trebuie să recunoaștem, că nu poate să fie satisfăcătoriu, Recunoscând această, am făcut primul pas spre îndreptare și întărire sufletească, morală.

Și ce mă îndeamnă pe mine iubiții mei, să afirm, că rezultatul cercetării internului nostru, nu poate să fie satisfăcător? Nimic alta, decât stările actuale, unele simptoame bolnăvicioase, cari au ieșit și ies la iveală în societatea omenească.

Să privim împrejurul nostru și ne convingem de aceasta.

S'au deslănțuit marele război, care aprinsese aproape toată lumea. Noi, războiul purtat de neamul nostru românesc, de România noastră, î-l numim război de neatârnare, de desrobire, și în fapt așa a și fost. Războiul a izbucnit, pentrucă prea mult material incendiar, s'a fost adunat și trebuia numai o schintee pentruca flăcările să isbucnească.

Nesațiul unora, dorința lor de a domina lumea, de a ținea sub jugul lor popoare cu dor de libertate, între cari am fost și noi românii din fostul imperiu Habsburgic și regat al Ungariei, a adunat acel material incendiar, și scăpărând schinteea din detunătura armei dela Saraievo, care a răpus viața clironomului austro-ungar, s'a aprins flacăra războiului mistuitor, carea a cuprins și România noastră, carea a prins arma pentru a elupta neatârnarea, desrobirea noastră națională, pentru de a închege poporul românesc întreg, în un corp național.

Prin foc să curățăm aurul. Mulți dintre noi erau de convingerea, că focul aprins, va curăți pe oameni de ireligiositate, sau de laxitatea în ale religiei, în ale moralității, și va eși după război un popor nou, religios, moral, căci a trecut prin cuptoriul curățitor al războiului, care a trebuit să cutremure toată ființa omenească.

Războiul s'a terminat. Vedem — încât pentru noi — o lume noauă, carea ne înalță inimile și ne întărește credința și speranța în viitorul neamului românesc. Înțeleg, eliberarea unei mari părți a poporului nostru de sub jugul apăsător străin și alipirea cătră România a părților locuite de români. Vedem o lume noauă, o Românie noauă, mărită.

Dară mai vedem, în aceasta lume noauă, durere, o lature, care nicidecum nu ne poate mulțumi. Ororile războiului au tâmpit în mulți simțul religios și moral. În urma epa-tingerii cu diferite elemente distructive și contrare bisericeii, mulți s'au răcit față de biserică și față de neam, devenind propovăduitori inconștienți ai internaționalizmului sau mai bine zis ai antinaționalizmului; s'a tâmpit, s'a întunecat simțul religios; simțul moral s'a întunecat și astfel vedem fapte contrare moralității creștine. Vedem o luptă aproape nebună după situațiuni, după câștig de avere în mod ușor, fără multă osteneală; vedem rărindu-se altruizmul și prinzând tot mai mult rădăcină egoismul și iubirea de sine însuși.

Sum îndreptățit deci să susțin, că rezultatul cercetării internului nostru nu e satisfăcător.

Serbătoarea Nașterii Domnului deci, moment de reculegere sufletească fiind, să o folosim în folosul nostru atât sufletesc cât și național.

Ca adevărați creștini, să ne aducem aminte de nemărginita bunătate a lui Dumnezeu revărsată asupra noastră prin Nașterea Domnului nostru Iisus Christos și împreună cu

îngerii să cântăm: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire.“ Apoi să urmărim cuvintelor sf. Apostol Pavel, care zice către Coloseni: „Precum ați primit pe Christos Iisus Domnul, așa să umblați întrânsul... întărindu-vă în credință, precum v'ați învățat, înaintând în ea cu mulțumită“. Am primit pe Iisus, deci să umblăm întrânsul, adică să ne conformăm viața noastră, învățăturilor Lui, să ne întărim în credință și să progresăm în ea. Mântuitorul zice: „Eu sum lumina lumii, celce îmi urmează mie, nu va umbla în întunerec, ci va avea lumina vieții“. Și iarăși zice: „Eu am venit lumina în lume, ca tot celce crede în mine să nu rămână în întunerec“. Conformându-ne învățăturilor Lui, și internul nostru să va curăți, să va întări.

Am zis, că în acest moment de reculegere sufletească să tragem și foloase naționale. Da, să tragem și foloase naționale. Viteza armată română a făurit România nouă, numită România-mare. Este deci necesitate, ca cu toții să lucrăm la întărirea și consolidarea ei, la asigurarea ei pentru vecie.

„Căutați să nu ve răpească cineva cu filozofie și cu înșălăciune deșartă, după tradiția oamenilor, după elementele lumii și nu după Christos“ — zice sf. Apostol Pavel către Coloseni.

Acest îndemn să-l punem și noi la inimă și să nu ne lăsăm, ademeniți de lozinci ademenitoare, străine de binele nostru și interesul nostru național. Mulți să rădică ca fericiți de societate, fericiți, cari nu vor să cunoască neam, naționalitate, nu vor să cunoască religie și biserică, mai mult, nu vor să cunoască patrie. Una însă cunosc, și aceasta este binele propriu. Ei merg până acolo, că periclitează interesul general al binelui public, al patriei, pentru satisfacerea intereselor lor particulare sau de castă.

Noi însă ne'am născut, după voia bunului Dumnezeu, ca români și în sânul bisericii noastre dreptcredincioase, ortodoxe. Cu însușirile noastre românești și cu credința noastră străbună ne-am desvoltat, înaintat până astăzi. Cu acestea au învins părinții și strămoșii noștri toate valurile străine ce s'au revărsat asupra lor, până ce au încheșat statul și regatul român. Acest regat apoi în urma puterii de viață ce rezidă, ce se află în sufletul poporului românesc, în urma însușirilor lui și a credinței lui strămoșești, a realizat, a înfăptuit România de azi și cu ajutorul lui Dumnezeu vom ajunge și acel moment fericit, când nici o suflare românească să nu fie străină, ci toți frații să ne aflăm în o casă și la o masă, în casa și la masa neamului românesc!

România, țara noastră, a adus multe jertfe pentru eliberarea neamului și în urma acestor jertfe din cursul războiului sunt diferite neajunsuri, cari înse toate să pot delătura, dacă vom urma îndemnul Mântuitorului Christos „Dați împăratului ce este a împăratului și lui Dumnezeu ce este a lui Dumnezeu“.

Statul pentruca să facă față tuturor receîntelilor, are neapărată lipsă de concursul tuturor cetățenilor, și cu deosebire de al nostru, al românilor, căci statul este românesc. Acest concurs i-l vom da în prima linie, dacă ne vom îndeplini îndatoririle față de stat prin plățirea dărilor. Să nu așteptăm numai favoruri, ci să îndeplinim și sarcinile ce le avem ca cetățeni. Dacă dările incurg regulat, statul să întărește, prestigiul îi crește în afară, toată mașinăria statului merge regulat, de unde numai îndestulare și bunăstare rezultă pentru

cetățeni. Deci, nimenea să nu aștepte ca să fie provocat, să-i se ceară darea, ci fiecare fără provocare să-și plătească contribuția.

Să dăm mână de ajutor statului, nu numai prin plățirea diferitelor dări, ci să-i dăm ajutor și în opere de caritate, în care privință ne îndeamnă iarăși Mântuitorul când zice: „iubește pe deaproapele tău, ca pe tine însuși“.

Războiul a lăsat urme pline de suferinți: diferite **boa**le, invalizi, neputincioși, orfani, cari toți așteaptă o mână binefăcătoare, care trebuie să li-se întindă nu numai din sentimente de milă ci și din sentimente de datorie creștinească și cetățenească.

Cu acestea iubiri mei, am ținut să vă cercetez cu prilejul sărbătoarei de acum a Nașterii Mântuitorului nostru Iisus Christos, dorind să primiți cuvintele mele în sufletul vostru, pentruca ele căzând în pământ bun și roditor să aducă roade înbelșugate, întru folosul vostru sufletească și al binelui obștesc.

Darul Domnului nostru Iisus Christos să fie cu voi cu toți!

Împărtășindu-Vă binecuvântarea arhierescă sum

Al vostru tuturor

Caransebeș, la sărbătoarea Nașterii Domnului, 1920

Cu dragoste părintească

Dr. Iosif Tr. Badescu

episcop.

La patru cruci iubite.

Cum ne-a ajutat bunul și marele nostru Dumnezeu ca să ajungem și noi cei în floarea bărbăției din zilele noastre, cari am crezut, ales dela 1902 încoace cu înțelegere, în realizarea deplină a unității noastre sufletești, — pe care, în năcazul asprelor și nedreptelor hotărâri ce ni s'au tras de veacuri, totuși mișcarea literar-culturală atât de unică în frumuseța, măreția și triumful ei, a *Sămănătorului*, *Lucafașului*, a lui *Făt-Frumos* și a *Junimei Literare* a înfăptuit-o cu plin succes — și odată și odată..... a unității teritoriale, mărita zi a învierii noastre naționale după atâtea și atâtea răstăgîriri.....

Ne-am pus cu toții la lucru... ca în așa chip să mulțămim Celui prea înalt și istoriei, care ne-a făcut deplină dreptate, rezervându-ne pagini atât de strălucite în cartea ei.

Când însemnăm acestea, sufletul nostru fără vrere căută și se oprește la atâtea..... nu la atâtea, ci la patru, cruci iubite..... pe care, poate, în înfriguratele noastre zbuciumări pentru înaintare pe întreaga postată a avântării noastre de azi, pentru o clipă, le uităm..... Ci, să nu-i uităm pe cei astrucați sub dănele, pe iubiri

noștri adormiți, cari, mai mult decât mulți din noi, murind, au crezut în izbânda ceasului suprem al neamului nostru și, cari, prin scrisul lor ne-au învățat să adăstăm și să credem cu tărie în această mărită zi a tămăduirii și mântuirii noastre....

Deci, generația tineră de azi are *datoria* și *trebuie* să cunoască rostul acestor bărbați în istoria luptelor ce s'au dat pentru desrobirea sufletului românesc și pentru pregătirea mării izbânzi de întregire națională din a. 1918.

Propovăduiți, voi mari dascăli ai neamului, de pe catedra universitară pomenirea lor, ca și noi de pe catedrele mai mici ale seminariilor noastre, ca copiii noștri să cunoască pe marii noștri luptători-visători și vizionari cari au fost: *Ion Russu-Sirianu*, *Ilarie Chendi*, *St. O. Iosif* și *Sever Secula*, în adevăr toți patru, egali în sfârșitul lor dureros de tragic.

Avem colecția „*Tribunii*“ din Arad înaintea noastră și răsfoind-o ne frângem de emoții.... și, întâmplător, dăm și de „*Biserica și Școala*“ anului 1907 și, frunzărind prin ea, ochiul nostru se împânzește de lacrimi culegând nestimatele de rar preț ce se așterneau pe hârtie din peana minții frumoase a unui dârz dar în

acelaş timp atât de cald luptător ce era bietul Sever Secula!

Articolele celui mai bun gazetar ce-l aveam pe vremurile grele de lupte de afirmare națională de dincoaci de munți, ale lui *Ion Russu-Șirianu*, ca și ale lui *Ilarie Chendi* și *Sever Secula* din „Tribuna”, iar ale acestui din urmă și din „Biserica și Școala”, ne-ar da vreo trei volume de o rară și logică temeinicie de gândire și frumuseță viguroasă de stil lapidar. Avându-le, ne-am împlini o datorie cucernică față de ei, dar și față de ideile și idealul mare și curat în slujba caruia au stat în vârsta lor de bărbăție de peste două decenii și mai bine. Dar ne-am împlini o datorie și față de generația a cărei educație o facem, vorbindu-le din mânănciul de carte al fiecăruia din ei, ca despre o operă încheiată, definitivă, ce s'a împlinit în zarea *prigonirilor și multelor mizerii* de tot soiul, ce sunt îmbinate deapururi cu susținerea vremelnică alor tăi.

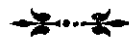
Se știe că bietul *Il. Chendi* de răul zbirilor de aici nu s'a mai putut întoarce în Ardealul său iubit, și cu dorul de casă s'a stâns în București în niște condiții de deplâns. *I. Russu-Șirianu* pe aceea urmă, de groaza pușcării pentru prețioasa sa lucrare „*Iobăgia*”, a fost silit să treacă munții, murind în grele năcazuri, iar bietul *Sever Secula*, licențiat în litere, scriitor de mână întâi și fruntaș al Tribunii, aplicat ca cel mai chemat, profesor de limba și literatura română la școala normală (pedagogia) a seminarului din Arad și adorat de pleiada învățătorilor pe cari i-a crescut, a fost dat pe stradă la dorința ctitorilor și patronilor liceului de stat din Caransebeș, pentru că avusese curajul să scrie contra acestui liceu patent de maghiarizare, semnalând și arătând în „*Viața Românească*” ieșeană din a. 1907 monstruositatea de educație ce se poate da întrânsui odraslelor neamului nostru din granița Severinului... A fost dat afară din toate slujbele școlare-administrative la dorința satrapilor de altădată ai bisericilor și școalelor noastre, pentru că din mila episcopului arădan să poată muri ca modest preot de sat în Odvoș.

Ar veni apoi, cartea cărților, opera completă, într'un singur îngrijit volum, al celui de al patrulea luptător, acesta *blajin și duios*, a cântărețului nouă atât de aproape și iubit *Șt. O. Iosif*.

Literatura noastră cam potolită și lentă în mișcările ei, de acum, s'ar învioră prin arta discretă și totuși plină de viață și de o pitorească frumuseță a acestor patru înflăcărați scriitori-luptători.

Dacă peste câțiva ani măcar, după pornirea spre mai bine sigur, pe toate terenele, și a bogăției, a dulcii noastre patrii, s'ar putea întruchipă dorința, apropiată acum tare de vis, *ce o vestim azi*, din cea mai mare iubire și admirație pentru acești patru adormiți, — am fi nespuse de împăcați în gândul nostru, pentru că acești vrednici visători se scot de sub colbul uitării, *făcându-li-se dreptate* pentru frumoasa lor a sufletului jertfă pe care au slujit-o din convingere și din nețărmurită dragoste pentru oropsitul lor neam.

V. Loichiță.

CONFERINȚA

preotească din tractul protopresbiteral Mehadia.

Tinându-se în 3/16 Decembrie a. c. conferința preoților din tractul Mehadiei s'a stăvilit uni-ficării dotațiunii preoților, de carea s'a vorbit și în jurnalistică.

Știm că în vechiul regat preoții sunt împărțiți în clase, conform calificațiunii și după locul funcționării, adică parohii urbane (orașe) sau rurale (la sate).

Preoții din parohiile *urbane* (cu consiliu) au salarii și ajutoare lunare:

- a) Cei cu licență Lei 500 + 400 ajutor,
- b) cei cu seminar superior (3 clase și bacalauriat) salariu lunar . . . Lei 350 + 400 ajutor,
- c) cei cu seminar inferior (fără 8 clase ori cu liceul seminarial) salariu lunar Lei 280 + 400 ajutor.

Preoții din parohiile, (comunele) *rurale* (fără consiliu):

- a) licențiații salariu Lei 400 + 400 ajutor,
- b) seminar superior Lei 350 + 397.50,
- c) seminar inferior Lei 200 + 360.

Preoții în conferință au convenit asupra următorului:

Decis:

Conferința preotească a tractului Mehadia salută cu multă bucurie unificarea bisericilor ortodoxe din întreaga Românie reîntregită. Această unificare să se facă numai în baza Statutului organic a lui Șaguna, garantându-se întru toate spiritul autonom al acestui statut. Acest statut ne-a salvat în trecut de toate atacurile dușmanilor neamului și ne va salva și în viitor de atacurile dușmanilor bisericii străbune.

Clasificarea preoțimii după parohii și pregătiri dacă s'ar face ca în vechiul Regat, deschide o rană în corpul clerului nostru în urma nedreptății care s'ar aduce preoțimii care și-a făcut datoria cu sfințenie, fără privire la pregătiri și parohii. Fiind membrii aceleiaș tagme cu aceleași îndatoriri pretindem și aceleași drepturi.

Prin clasificarea după parohii s'ar lovi preoțimea noastră dela sate care tocmai prin greutatea creșterii copiilor — și care de regulă are familie mai numeroasă — este mai greu lovită atât prin salariul lunar cât mai ales prin adăusele de scumpete care sunt trecătoare.

Cerem ca la fixarea salariului și a ajutoarelor să se țină seamă necondiționat de numărul membrilor fa-

miliari, evitându-se nedreptatea ca un preot cu mai mulți copii să fie în aceeași categorie cu cel fără copii.

La aplicarea legii de improprietărire să se asigure preotului un complex de pământ și pe seama familiei preoților, iar Guvernul să dea sprijinul său în mod etic la clădirea caselor parohiale după un tip uniform.

Deoarece eparhiile noastre în timpurile vitrege de opresiune n'au putut asigura un fond de ajutoare corespunzător pe seama preoților deficienți, văduvelor și orfanilor de preoți, Înalțul Guvern să mărească fondurile existente spre a se putea da ajutoare corespunzătoare împrejurărilor de viață.

Acest decis să se înalțeze P. S. Sale Dlui Episcop Dr. Iosif Tr. Badescu pentru a comunica Înalțului Guvern, fiind P. S. Sa rugat a interveni cu toată autoritatea și energia ca revendicările juste a-le preoții credincioase să fie ținute în samă și înlăptuite.

Acest decis să se publice în proximitate număr din „Foia diecezană” ca preoția luând cunoștința de hotărârile conferinței preoților din tractul Mehadiei, să înainteze forurilor noastre bisericești aderența sa.

Deputații și senatorii eparhiei noastre sunt solicitați a lua contact cu forurile noastre bisericești pentru clasificarea și susținerea în mod unitar a acestei chestiuni atât de vitale pentru noi.

P. O. Domni protopresbiteri sunt rugați ca se îmbrățișeze această chestiune de mare importanță.

Mehadia la 3/16 Decembrie 1920.

Ioan Pepa

protopresbiter și președ.

Coriolan Buracu

paroh și notar.

Indrumări pentru conferințele preoțești

Iubiți frați în Hristos!

Congresul nostru din Martie 1919 a fixat, pe seama preoții noastre, programul și cadrele unei activități rodnice între noile împrejurări de viață, în care am intrat de odată cu înlăptuirea visului de veacuri al-neamului nostru.

Prin superioara concepție de viață de care a dat dovadă preoția noastră cu acel prilej, s'a arătat limpede calea de urmat ca să rămânem și în viitor, ceea ce am fost în trecut, cel mai de seamă factor în viața neamului nostru. Rămănea să traducem în fapte ideile frumoase, să coborâm în realitatea vieții problemele mari de cari ne-am ocupat, să prefacem în acțiune rodnică însuflețirea ce ne stăpânea atunci.

Mărturisim că suntem departe de-a fi dus la îndeplinire tot ce plănuisem atunci.

Chemat prin darul lui Dumnezeu și prin voința obștei, fostul secretar general al Asociației, în fruntea mitropoliei noastre, unde îl aștepta greaua sarcină a orânduirii și cârmuirii bisericești, am fost lipsiți de îndrumătorul nemijlocit al Asociației noastre. Comitetul central, alcătuit din membri reslașiți până la cele mai mari depărtări și ținuti locului de oficiul lor, nu s'a putut întâlni mai des în ședință plenară, ca să-și spună mereu cuvântul în chestiunile de la ordinea zilei și să îndrume viața Asociației.

Cu toate acestea putem spune cu bucurie, că organizația noastră începută la Sibiu, a fost complectată prin frumoase adunări preoțești în eparhia Aradului, în cea a Caransebeșului și a Orășii-mari. Pe temeiul statutelor, deși nu pretutindenea, totuși în cele mai

multe părți preoția noastră s'a organizat în despărțăminte și în cercuri religioase, începând munca sa atât de necesară în vremile de frământare pe cari le trăim. Laudă și recunoștință se cuvine tuturor aceluia cari prin râvna lor au căutat să se facă folositori vieții obștești.

Totuși vremea este să nu lipsească nici unul de la datorie. De aceea venim să dăm indemn celor ce au plecat la lucru, ca să urmeze înainte cu stăruință și însuflețire, iar celor ce au stat în așteptare, ca să prindă firul de acolo de unde l-a lăsat congresul.

1. Conferința pastorală de toamnă s'a ținut abia în câteva despărțăminte. Președinții despărțemintelor sunt rugați cu stăruință să ia toate măsurile, în înțelegere cu comitetul despărțemintelor, pentru alcătuirea programului conferinței conform §-lui 7 din regulamentul pentru organizarea despărțemintelor. Între problemele religioase de discutat, recomandăm a se lua în program: „Raportul sufletesc al preotului cu Mântuitorul” — veșnicul izvor de apă vie din care adăpându-se preotul, își înviează sufletul și-și întărește puterile ca să fie ceea ce trebuie să fie: continuatorul operei de mântuire printre oameni.

Procesul verbal al conferinței, împreună cu lucrările prezentate în scris, se vor înainta comitetului secțiunii, care, la rândul său, le va trimite comitetului central.

Întrucât undeva despărțământul nu s'ar fi constituit până la această dată, părinții protopopi cari vor convoca conferința, vor pune la ordinea zilei ca punctul prim din program: constituirea despărțământului și împărțirea lui pe cercuri religioase.

2. O importantă problemă luată în programul nostru de muncă, este înființarea caselor culturale pentru luminarea sătenilor noștri și pentru îndrumarea vieții lor sub conducerea preotului. Aceste instituții le considerăm drept unul din cele mai potrivite mijloace pentru organizarea vieții satelor noastre în aceste vremuri, când se încrucișază atâtea curente ostile vieții religioase-morale și consolidării statului nostru. În același timp aceste instituții cari pot fi inițiate fără mari greutate și cu mare folos în serile lungi de iarnă, vor avea darul să restatornicească și întărească raportul de încredere și alipire a credincioșilor către părintele lor sufletesc. Statute tip pentru casele culturale se găsesc în Analele primului congres preoțesc al nostru și în broșură separată. Pe seama caselor culturale se vor putea obține, cu ocazia reformei agrare, locuri virane, acolo unde există. Sfătuim pe membrii Asociației noastre să stăruiască pentru câștigarea lor.

3. O altă problemă care trebuie să ne preocupe, e școala de Duminică, chemată să continue educația religioasă-morală a tineretului ieșit din școala populară în etatea când are mai mare lipsă de o bună îndrumare și conducere.

4. În legătură cu organizația casei culturale se va putea alcătui mai bine șfatul păcii, compus din oamenii cei mai drepiți și mai vrednici, cu menirea de-a aplana certele și neînțelegerile de tot felul cari tulbură patriarhala armonie a satelor noastre.

5. O chestiune care până acum n'a format obiect de preocupare directă în cadrele Asociației noastre, dar care întră în programul nostru de muncă, este situația școlii confesionale, căreia îi lipsește puterea didactică. Autoritățile noastre bisericești au luat dispoziții ca acolo unde nu este învățător, să-l înlocuiască preotul ținând școală cu copiii. Pentru această operă șfatul a pus

preoților noștri în vedere cuvenitul salariu al învățătorilor. Conferința preoțească va discuta și chestiunea aceasta și va face apel la simțământul de datorie a preoților noștri, obligându-i prin autoritatea sa morală pe toți aceia cari au școli fără învățători, să nu întârzie a se pune în serviciul cauzei școlare.

6. Casierul Asociației în vreme apropiată va trimite prin prezidenții despărțămintelor chitanțe despre taxele de membru plătite până acum. Președinții despărțămintelor sunt rugați să stăruiască pentru ca toți preoții despărțămintelor să se facă membri ai Asociației și să încaseze taxele conform statutelor.

7. Pe seama membrilor Asociației am asigurat un număr de câteva sute de exemplare din ediția Sfintei Scripturi, publicată cu litere latine de Sf. Sinod, cari se vor distribui.

Marginindu-ne deocamdată la aceste indemnuri, ținem să rugăm pe toți membrii clerului nostru, să se pătrundă de spiritul solidarității și, în pedumeri ori nemulțămiri, să se adreseze mai întâi biroului central al Asociației noastre, până a nu răsbate în public într'un fel care nu poate spori prestigiul și demnitatea tagmei noastre. Arhierii noștri n'au pierdut nici o ocazie ca să fie ascultate justele noastre cereri. Ei se interesează și de organizația noastră și așteaptă roadele ei. Căci mai presus de toate trebuie să avem înaintea ochilor munca însuflețită și devotată până la uitare de sine, apostolia sfântă în slujba căreia ne găsim. Între împrejurările de astăzi numai prin activitate conștientă și prin demnitatea vieții ne putem afirma ca factor hotărâtor în viața publică și vom putea stoarce considerarea pe care o merităm.

Întâi la muncă, și rasplata va fi mulțumitoare:

Sibiu, 24 Noembrie v. 1920.

Cu frățeasca dragoste:

Tr. Scorobet,
p. secretar general.

Dr. Vasile Saftu,
pres. Asociației clerului.

Condica parohială.

Ni-se trimite spre publicare următoarele:

În anul 1917 au primit toate oficiile parohiale din dieceza noastră un circular din partea Ven. Consistoriului diecezan, prin care să dispună, foarte cuminte, ca fiecare parohie să-și procure câte o „Condica parohială”, în care să se inducă toate întâmplările mai momentuoase ce s'au petrecut pe teritoriul respectivei parohii, ori cari au avut oarecari urmări hotărâtoare, fie pentru moment, fie mai durabile asupra credincioșilor.

O dispoziție cât se poate de laudabilă și înțeleaptă din partea Ven. Consistoriului, care a luat-o, desigur, cu intenția să eternizăm acele întâmplări fie pentru istoria mai îngustă a respectivei parohii, fie pentru istoria ce ni-o va da viitorul. Toate condicile adunate, cu timpul, ne vor da icoana fidelă a sufletului românesc în grea încercare, cari nu vor mai reveni și care icoană va fi indispensabilă istoricului ce va să vie...

În timpurile vechi momentele mai importante, ce priveau poporul nostru, erau însemnate de către preoți, dașcaili ori cântăreți de strana, pe tablele de lemn ori pe marginea cărților rituale. Și vai ce prețioase ne sunt acele însemnări! Câte o simplă însemnare de acestea salva adevărul istoric față de istoria tendențioasă a celorce d'țineau, până mai ieri, puterea.

Dar astăzi! Astăzi pare a fi ieșit „din modă” această îndeletnicire. Dovadă că autoritățile vin să împună acest lucru folositor.

Astăzi trăim alte vremuri. Istoria se scrie azi pe alte baze. La compunerea ei suntem cu toții îndaiorați să contribuim. Azi nu ne putem mulțumi numai cu notițele marginale. Azi și pregătirile preotului sunt altele. Zic ale preotului, căci pe dânsul îl îndatorează circularul. Și apoi cine și este mai în măsură a ști schimbările ce se produc între credincioșii unei parohii decât preotul?

Condica are să cuprindă, după părerea mea și după cum mi-am construit-o eu, pe a mea, următoarele, se înțelege în șir cronologic, zi de zi:

Prima zi de mobilizare. Afize, manifeste, etc. Impresia între oameni. Pregătirea de acasă și merindea sufletească. Vre-un serviciu divin și eventual cuvântarea preotului. Scene de duioșie, etc. Vestii despre primele ciocniri. Primele vestii, scrisori dela cei duși, în proză ori în versuri. Reproducerea lor, întru cât o merită. O statistică a celor duși, a celor răniți, morți, dispăruți. Numele lor, precum și al celor decorați, cu arătarea mai departe a felului decorațiilor. Lângă numele fiecăruia să se pună luptele la cari au luat parte. Primii prizonieri dușmani. Caracterizarea lor. Îndeletnicirile lor.

Porunci cari privesc ordinea și siguranța publică, dările, împrumuturile de războiu, moratoriul, contingentele, scutirile, recivirarea clopotelor, aramei, alamei, bucatelor etc. Deținerile, internările, suferințele și decesele în surghiun. Trecerea armatelor prin comune, dispaziția ostașilor, atitudinea lor (regimente ungurești, austriace, armată germană). Invaziunea dușmanului, lupte în jurul comunei ori în teritoriul ei însuș.

Revoluția, prăbușirea monarhiei, jafurile, reînțoarcerea feciorilor, gardele naționale, primele manifeste pentru România mare, opintirile Ungurilor pentru reînțoarcerea stării de mai înainte.

Retragerea armatei germane, escesele acesteia. Intrarea armatei sârbe. Atitudinea dușmănoasă a ei, deși aliata a României. Suferințele Românilor sub teroarea ei. Recivirare de vite etc. Armata franceză. Ordinea sub aceasta. Retragerea ei.

Intrarea trupelor române. Sărbările din acest prilej. Luarea imperiului. Numirea primilor funcționari. Reînțoarcerea prizonierilor.

Condica s'ar putea continua, chiar până în ziua de azi. Cine ne-ar putea opri dela aceasta?

Scria condica în felul acesta, ea va rămânea un monument prețios, provenită dela un martor ocular al marilor vremuri ce le-a trăit și deci o contribuție de mare valoare pentru istorie.

După cât am mai conferat cu colegii preoți, toți au aflat foarte la loc pretenziunea Ven. Consistoriului, cei mai mulți însă se plâneau de greutatea ce-o întâmpină la compunerea ei din lipsa de indicații mai apropiate cu privire la ordinea în care au să urmeze singuraticile chestiuni, ba unii chiar și cu privire la formatul condicii. Lucru foarte simplu: O cartă poștală la Biblioteca Diecezană, iar ce privește ordinea chestiunilor, oricine se poate folosi, dacă voește, de cea arătată în prezentul tratat.

Doresc ca cuvintele mele espuse aci să servească drept indemn fiecărui frate de a-și face și în această direcțiune datoria.

N. P. preot.

In amintirea protopresbiterului militar

≡ PAVEL BOLDEA. ≡

În ziua de 1 Decembrie n. a. c. a Unirii tuturor Românilor s'a stins fără durere, pe neașteptate, protopopul militar în retragere *Pavel Boldea*. Vestea morții lui a fost cu atât mai neașteptată, cu cât nu-l știuse nimeni bolnav. Preoțimea tractului Mehadia adunată în colegiu preoțesc electoral pe ziua de 3/16 Decembrie în Mehadia, a dat expresie adâncii sale dureri la această pierdere prin aceea, că s'a oficiat un parastas de cătră părintele protopresbiter Ioan Pepa, preoții George Tătuca, Nicolae Valeanu, Iosif Drăgoi și Ioan Alexandrescu. Părintele protopresbiter Ioan Pepa, a parentat pe răposatul prin cuvinte simțite, scoțând la iveală rolul important ce l-a avut răposatul ca preot militar atât înainte cât și în timpul războiului. De cele necesare la parastas precum și de pomână s'a îngrijit părintele C. Buracu, o rudă a defunctului, ca o vie recunoștință față de acela, care ca și un tată l-a îngrijit în tot timpul creșterii sale, până a ajuns preot.

Protopresbiterul Boldea tetras în satul sau Borloveni-vechi, fără a face mult zgomot în jurul numelui său, se simțea cel mai fericit muritor, că visul de unire al tuturor Românilor — despre care ne vorbea prin Lai-bach încă prin Septembrie 1916, s'a realizat cu ajutorul lui Dumnezeu. Ca ce inimă românească a avut răposatul, pot mărturisi toți soldații, foștii ofițeri și preoți militari români, căci cuvântul lui nu era decât dovada celui mai căld naționalism. Ca binefacător ocupa locul de frunte nu numai pentru ai săi, dar chiar și străinii zilnic apelau la sprijinul lui. Prin calități eminente făcându-și însuși o educație exemplară, a reușit să se bucure de o stimă deosebită în fața celor mai înalte cercuri militare. Umilul preot dela sat ricându-se până la rangul de locotenent-colonel în armată, a dat dovadă, că cu ce însușiri alese a fost înzestrat, și pentru noi va rămânea o mândrie, că atât de bine a știut să ne reprezinte în fața străinilor. Era sufletul și zidul de apărare atât al soldaților cât și al ofițerilor români, dedicându-se cu totul carierii ce și-a ales, potrivit cu cuvintele poetului:

Frumos e, sfânt e să trăiești.

Când pentru ai tăi tu suflet ești. (Coșbuc)

Dormi în pace suflet nobil, căci răsplata ceriului nu-ți va lipsi în urma nenumăratelor tale binefaceri din vremurile de bejenie ale războiului trecut.

N. V. preot.

Condolențe și voci de presă despre regretatul Dr. Iosif Iuliu Olariu.

(Continuare).

Cătră Institutul teologic diecezan în Caransebeș. Sgândul de moartea prematură a distinsului nostru teolog și director seminarial Dr. Iosif Iuliu Olariu, Consistorul eparhial ortodox, din Oradea-Mare deplânge pierderea acestui fiu valoros al Bisericii noastre și transmite onoratului corp didactic condolențele sale din acest trist incident. Oradea-Mare la 5/18 Decembrie 1920. Consistorul eparhial ortodox român. În

absența Î. P. C. S. Dlui. vicar, episcopesc: Dr. Magerju, secretar consistorial.

° Prea Venerabile Corp profesoral! La de tot marea pierdere ce a suferit Prea Venerabilul Corp profesoral dela Institutul teologic diecezan din Caransebeș prin decedarea distinsului bărbat al Bisericii și de știință teologică, P. C. Sale protosincelului Dr. Iosif Iuliu Olariu, și împreună cu Institutul teologic Biserica și neamul românesc, Vă rog respectuos Prea Onorabilor Domni, să binevoiți a primi și din partea mea cele mai sincere și adânc simțite condolențe. Iar pe senșul defunct să-l odihnească Dumnezeu în pace și nouă luthroara memoria lui să fie neuitată. Cu deosebită știință al DVoastre devolat, Cernăuți la 4/17 Decembrie 1920, Dr. Clement C. Popopovici, arhimandrit și profesor universitar î. r.

Cătră Corpul profesoral al Institutului teologic, Caransebeș. Consillul orașănesc cu durere prăfundă a luat la cunoștință încetarea din viață și trecerea la cele eterne a vrednicului director și protosincol al Dlui Dr. Iosif Olariu. Consimțind orașul cu corpul profesoral pierderea vrednicului Director, își exprimă prin mine stăruerile sale condolențe. Caransebeș la 10 Decembrie 1920. Fr. Pauck, primar.

„Adormitul în Domnul și-a dedicat întreaga sa viață și activitate din peste 3 decenii pe altarul culturii naționale. În anul școlar 1917—18 a funcționat în calitate de director și profesor și la Institutul nostru pedagogic-teologic (Arad N. R.) Ca dascăl nu s'a mârșinit la o muncă de catedră, ci-a cultivat cu răz-zel, pricepere și cu o sîrguință de admirat știința teologică. Prin numeroasele opuri, ce le-a publicat a adus mari servicii învățământului nostru teologic și a făcut cinste Bisericii noastre. Distinsele sale calități preoțesti, modestia omului erudit și cinstea personală ireproșabilă îi dădeau forța unui educator de mare valoare. Generalițile de preoți, cari s'au adăpat și se vor adăpa din bogata lui moștenire sufletească, Biserica și neamul românesc, al căror fiu vrednic și devotat a fost, vor binecuvânta memoria lui din neam în neam.” Odihnească în pace! „Biserica” și Școala“.

„...Prin moartea învățatului și mult zelosului bărbat al Bisericii noastre, pierdem o distinsă personalitate, care atât ca director al Institutului teologic și pedagogic, cât și ca scriitor Bisericesc s'a deosebit prin rare calități ale minții și inimii!...” „Telegraful Român“.

„La încheierea foii primim vestea fulgerătoare a morții protosincelului Dr. Iosif Iuliu Olariu, directorul Institutului teologic român gr. or. din Caransebeș. Dr. I. Olariu a fost cel mai mare savant al Bisericii ortodoxe. A publicat nenumărate volume, cărți Bisericești, dogmatici. Foarte cult și foarte instruit și pe deasupra o viață onestă, laborioasă, disciplinată, el e și simbolul adevăratului savant și profesor într'o lume de ordine și pace. Vom reveni asupra activității marelui mort, în fața catafalcului căruia ne închinăm plini de durere și pietate”. „Gazeta Transilvaniei“.

Ș T I R I

Nou secretar general la despartământul cultelor în locul regretatului G. Dobrescu, a fost numit Dl. G. Arghirescu, iar secretar general al cultelor pentru Bucovina a fost numit prodecanul facultății de teologie din Cernăuți, părintele Dr. Vasile Gheorghiu.

Protopresbiter nou. În slărsit, după atâta vreme de administrare, părintele Dr. Ștefan Cioroianu a fost ales în 7/20 Decembrie a. c. cu unanimitate de voturi protopresbiter al tractului Banat-Comloș. Noul protopresbiter este un fecund și talentat scriitor, bisericesc, din a cărui operă frumoasă radiază adevăr, dreptate, milă, caldă duioșie și mai pre sus de toate un puternic dor pentru propășirea și reforma sufletului creștin român în ritmul cântecului rugăciunii și al muncii. Părintele Dr. Ștefan Cioroianu înzestrat cu tot belșugul unei culturi solide și ordonate, este adevăratul preot al zilelor noastre care în opera sa ostenește cu o seninătate și convingere uimitoare, proprie numai marilor individualități, pentru potolirea și desrădăcinarea năcazurilor vieții și dela a cărui activitate de prețios scriitor așteptăm încă mult bine pentru biserică și neam. Răr se va celi o carte cu atâta mulțumire și învoire sufletească ca și cărțile părintelui Cioroianu. Preoțimea noastră și oricare cărturar român nu se poate lipsi de dănsule. Ele sunt: *Brazde în ogorul lui Hristos, Merinde sufletești și Dor de lumină.* Sunt frumos tiparite și se pot căpăta cu un preț ca și înainte de războiu, la Librăria noastră diecezană din Caransebeș.

† **Silviu Colojoară**, vrednicul preot-păroh al Dentei, a răpoșat Sâmbătă în 12/25 Decembrie a. c., în urma unui morb mai lung. A trăit 59 de ani în cursul carora a păstorit, cu o rară conștiențiozitate parohiale Sculea și Denta și a administrat alte 3 parohii prin ani îndelungați. Bogat în fapte și străduinți, răpoșatul lasă regrete unanime la foștii săi parohieni, colegi și rudeni. A fost unul dintre acei preoți ai noștri, cari totdeauna pe lângă oficiul lor sacru, au o inimă caldă pentru orice manifestare națională ori culturală. Ne amintim cum nicidecum dela astfel de mișcări nu lipseă. Nu arareori îl vedeăm cum și la depărtări mari mergea, dacă nu se putea altfel, apoi apostolește. Când datoria de preot ori de povățuitor în cele naționale îl chemă, nu cunoștea oboseală. În răpoșatul își plâng protopresbiterul Ciacovei P. O. D. Augustin Ghilezan și preotul Constantin Doboșan din Sculea pe socrul lor, preotul Aurel Colojoară din Omor pe tatăl său, iar I. P. C. Sa păr. arhimandrit Filăret Musta pe nepotul său de soră. În-mormântarea s'a făcut Luni în 14/21 Decembrie l. c. în Ciacova unde răpoșatul s'a transportat încă în viață pentru a fi în apropierea medicilor. Prohodul s'a savârșit de către 12 preoți, coralele au fost executate de mai mulți învățatori și de corul Reuniunii de cântări din Ciacova. Multime mare a părăcut pe răpoșatul la mormânt, dovadă de stima mare de care dănsul s'a bucurat în viață. — În veci pomenirea lui!

Dela „Clubul Didactic“. Duminică în 26 Decembrie n. a. c. s'a ținut a doua conferință a „Clubului Didactic“ din localitate. De astădată a vorbit Dl. învățator Pavel Jumanca despre „Sentimentul datoriei la cetățenii de azi ai României Mari“. Din punctele programului a plăcut mult declamarea unei fetițe dela școala noastră

poporală. A treia și ultima conferință înainte de sărbători se va ține azi în acelaș loc și la aceeaș oră.

Necrolog. Cunoscutul și hravul comerciant român din Domașnea Dl. Constantin Bona a repausat în vârstă de 68 ani în 23 Decembrie n. a. c. În-mormântarea a savârșit-o P. O. D. protopresbiter Ion Popa din Mehadia, azistat fiind de părinții preoți din Domașnea G. Răsvan și V. Uzonescu, iar răspunsurile le-a dat corul credincioșilor din Domașnea. Bunul Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii săi!

Teatru popular. „Liga culturală“ cu un trecut care niciodată nu se poate uita, a luat acum câteva luni laudabila hotărâre de a întemeia un teatru popular. Teatru popular va fi pretutindeni și pentru toți. Pretutindeni, fiindcă va căuta și cel mai mic centru pentru a-i da o sală de spectacole și pentru că va împrăștia pretutindeni artiștii săi ambulănți. Și pentru toți, fiindcă va fi popular, având ca scop orientarea morală a societății.

Nouă revistă literară. Cu începerea de 1 Ianuarie 1921 va apăre în Logoj de două ori pe lună revista literară-științifică „Zorile“ cu bogat și variat material literar, artistic și științific. La revista „Zorile“, vor colabora scriitorii bănățeni și o seamă de scriitori din întreaga țară. Abonamentul pe an 70 de Lei. Redacția și administrația: Logoj, Strada Fagetului Nr. 24.

Convocare. P. T. membrii ai „Societății române de lectură“ din Caransebeș se convoacă, conform §-lui 13 al Statutelor la a 48-a adunare generală ordinară, ce se va ține Duminică în 30 Ianuarie 1921 la 6 ore p. m. în localitățile societății cu următoarea ordine de zi: 1. Raportul general al comitetului; 2. raportul casarului, aprobarea socoților și a preliminarului; 3. alegerea comitetului; 4. eventuale propuneri. Caransebeș din ședința comitetului ținută la 11 Decembrie 1920. *Comitetul.*

Nr. 3523 E. ex 1920.

Vila Doboșan din Băile-Erculane să esarendează pe anul 1921.

Ofertele incliuse au să se înainteze Consistoriului diecezan din Caransebeș până inclusive 27 Decembrie 1920 (9 Ianuarie 1921).

Condițiunile de esarendare sunt următoarele:

1. Consistoriul diecesei ortodoxe române a Caransebeșului dă în arendă Vila Doboșan din Băile-Erculane cu excepțiunea localităților, cari au fost, respective sunt închiriate pe seama școalei de stat de acolo și anume să dă realitatea aceasta în arendă pe anul 1921, adică pe timpul dela 1 Ianuarie -- 31 Decembrie st. v. 1921, observându-se că arenda nu se relaxează sub nici un titlu și Consistoriul diecezan își rezervă dreptul a decide liber asupra ofertelor.

2. Închiriate pe seama școalei de stat au fost respective sunt:

0 odaie mare parte, 3 odai cu intrare una în

cealaltă cu câte o fereastră, culină, camera de bucate, camera de lemne, o parte de pod despărțită, curtea și două closeturi spre folosința comună cu ceilalți chiriași.

3. Arendașul are să plătească arenda la Cassa diecezană din Caransebeș, în două rate egale și anume: rata I. la 1 Mai 1921 și rata II. la 1 Iulie 1921 și trebuie să declare că a văzut și cunoaște Vila Doboșan.

4. Arendașul să obligă ca afara de arenda statorită să mai prestee următoarele fără a avea drept la vre-o despăgubire și anume:

a) să facă pe spesele proprii reparaturile necesare aflucând localitățile, în stare corespunzătoare.

b) se supoarte toate spesele împreunate cu maturaatul coșurilor și a țavilor, cu curățitul gunoiului a canalului și closetelor, precum și cu luminarea Vilei atât în lăuntru cât și afara, și

c) să platească taxa pentru apaduct în proporția numărului odăilor,

d) Să dea locuință delegaților noștri esmiși în cauzele Vilei Doboșan cât și pentru exerciarea controlului în privința îndeplinirei condițiunilor contractului de față!

5. Arendașul are drept să folosească mobilele și alte obiecte aflătoare în Vila pe cari le va primi pe lângă inventar, obligându-se ca după espirarea contractului de arenda, să le predee Consistoriului diecezan în stare cum le-a primit.

6. Orice adaptări sau modificări la edificiu precum și investiriile ce ar voi arendașul să le facă, le va putea efeptui numai cu invoirea Conzistoriului eparhial, având acelea după espirarea contractului a trece în proprietatea Conzistoriului eparhial fără ca arendașul să aibe dreptul a pretinde vre-o despăgubire pentru acelea.

7. Arendașului nu-i este permis a folosi Vila pentru alte scopuri decât numai pentru închiriarea oaspeților precum nici a ținea în Vila lucruri cari sunt stricăcioase fie din punct de vedere tehnic, fie igienic remanând pentru aceasta responsabil în orice privință.

8. Ca cauțiune pentru asigurarea îndeplinirei tuturor condițiunilor de contract are să depună arendașul cu ocaziunea încheierii contractului la Cassa diecezană 6000 Lei cu litere șeasămii Lei în bani gata, sau în hârtii de valoare sigure și acceptabile, observându-se că Conzistoriul nu dă interese după acești bani depuși, eventualele cupoane scadente însă le estradă întrucât arendașul a satisfăcut întru toate contractului.

9. Consistoriul diecezan e îndreptățit a-și achita din această cauțiune orice pretenziune izvorată din contract fără intervenție judecătorească, iar dacă arendașul a respectat toate punctele contractului și n'a cauzat nici o pagubă, după espirarea contractului va primi îndărat cauțiunea.

10. Arendașul nu poate să subarendeze Vila fără invoirea Consistoriului.

11. Se observă, că Vila de prezent stă sub proces.

12. Toate spesele împreunate cu încheierea contractului inclusive competența erarială, timbrele, spesele de predare și primire acum și la espirarea contractului le supoartă arendașul.

13. Divergințele, ce s'ar ivi între partide are să le decidă pe cale sumară judecătoria de ocol din Caransebeș, a cărei competență o recunosc ambele partide.

Caransebeș, în 26 Novembre (9 Dec.) 1920.

Conzistoriul diecesan.

Nr. 3058 Șc. ex 1920.

Fund. Nicolae Popea.

CONCURSE.

— Pentru conferirea unui ajutor de 244 lei din „Fundatiunea Nicolae Popea” se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în Foaia Diecezană.

La acest ajutor pot reflecta învățacei români ortodoxi, cu purtare morală bună — dela orice meserie sau industrie, asemenea sodali talentați, cu purtare morală bună, precum și sodali morali și cruțători, cari vor începe meserie de sine stătătoare, preferindu-se învățaceii și sodalii în bransa librăriei, tipografie și compactoriei.

Cererile de concurs sunt a se adresa Consistoriului diecezei gr. or. române a Caransebeșului, fiind instruate cu următoarele documente alăturate în original sau copii autentice.

1. estras de botez, provăzut cu adeverință din partea preotului local competent, că concurentul și acum aparține bisericii gr. or. române din metropolia noastră.

2. atestat de sărăcie dela antistia comunală, vidimat și de preotul local despre starea materială și socială a concurentului și a părinților săi,

3. testimoni școlare și eventuale atestate de serviciu despre progresul și purtarea morală din anii trecuți.

Caransebeș, din ședința plenară a Consistoriului diecezan, ținută în 28 Octomvrie (1 Noemvrie) 1920.

Episcopul diecezan

Dr. Iosif Tr. Badescu m. p.

Pentru întregirea postului de *invățător* la școala confesională gr. or. română din **Birda** se escrie concurs cu termin de 30 de zile de recurgere dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumente:

1. Salar 302 Lei dela credincioșii comunei biseri-cești. Întregirea este votată de stat.

2. Pentru adunarea generală și conferințe 30 Lei.

3. Dela înmormântări 1 Leu.

4. Locuință în natură cu grădină de legumi.

Alesul învățător pe lângă instruirea școlară este îndatorat a cerceta regulat sf. biserică conducând școlarii ia biserică, a purta cantoratul în și afara de biserică, a instrua ținerea școlară în cântările bisericesti, a purta agendele notariale ale sinodului și comitetului parohial și a compune socoțile bisericești și ale comitetului pe lângă o remunerație de 30 Lei.

Recurenții au să-și înainteze petițiile adresate comitetului parohial Prea On. Oficiu protopresbiteral în Buziaș și sunt poștiți a se prezenta în vr'o Duminecă sau sârbătoare în s. biserică spre a-și arăta desteritatea n tipic și cântare dar nu în ziua alegerei.

Birda din ședința comitetului parohial ținută la 4, 17 Octomvrie 1920.

3—3

Ioan Margineanțu

preot președ. com par.

Nicolae Petruți

not. ad hoc al cont. par

În conțelegere cu mine: *Ioan Gheția* adm. protopresb

Pentru îndeplinirea postului de *învățător* la școala confesională gr. ort. română din **Herendești**, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele sunt:

1. Salar dela comuna bisericească 500 Lei, iar restul se va cere dela stat.
2. Pentru conferințele învățătoarești și adunarea generală — dacă participă — 30 Lei.
3. Scripturistica școlară 20 Lei.
4. Dela înmormântări unde va fi poftit 2 Lei.
5. Cortel în natură în edificiul școlai cu grădină de legumi de circa 400 [] st.
6. Pentru cantorat 3 jugh. de pământ, având totodată să instrueze tineri mei în cântarea bisericească și a conduce corul existent.
7. Toate dările după pământ cad în sarcina învățătorului.

Pentru încălzirea și curățirea salei de învățământ îngrijește comuna bisericească.

Alesul învățător este îndatorat a purta cantoratul în și afară de biserică, a lua parte și conduce tinerimea școlară la toate slujbele dumnezeiești, și a introduce tinerimea școlară în cântările bisericești.

Preferiți vor fi cei cu cunoștințe muzicale dela care se așteaptă să conducă corul vocal existent.

Doritorii de a ocupa acest post sunt rugați să-și înainteze petițiile înzestrate conform normelor din vigoare Prea On. Oficiu protopresbiteral din Lugoj și să se prezinte în vre-o Duminică ori sârbătoare în sfânta biserică pentru a-și arăta desteritatea în tipic și cântare.

Herendești din ședința comitetului parohial ținută la 31 Octomvrie (13 Noemvrie) 1920. 3—3

Corneliu Biro

paroh președ. com. par.

Ioan Pervu

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Dr. George Popovicu* protopresb.

În urma morții preotului Teodor Cioloca, se escrie concurs cu termen de 30 de zile socotit dela prima publicare în „Foaia Diecezană“, pentru îndeplinirea postului de *preot* în comuna **Șipet** de clasă a II-a

Emolumentele:

1. Una sesiune parohială constatătoare de 32 jugere.

2. Birul și stola uzată.
3. Alegândul preot va avea însuși să se îngrijască de cvartir.

Petițiile sunt a se înainta, adresate comitetului parohial, Prea On. Domn protopresbiter Ioan Pepa în Buzias.

Recurenții au a se presenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în sfânta biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie, dar numai cu prealabila încuviințare a Preaon. domn protopresbiter tractual, însă nici decum în ziua de alegere.

Șipet, din ședința com. parohial, ținută la 8 Martie 1920.

Toma Porumb

președ. com paroh.

Petre Go

not. com. paro

În conțelegere cu mine *Ioan Geția* adm. protop.

Pe baza ordinului Venerabilului Consistor diecezan de dtdo: 2 Iunie 1920 Nr. 1409 B. ex. 1920 se escrie concurs pentru ocuparea postului de *capelan* în parohia de clasă a II-a **Gorua**, protopresbiteratul Oraviței cu termen de 30 de zile dela prima publicare pe lângă următoarele:

Emolumentele.

1. 1/2 parte din două sesiuni constatătoare de 60 jugere.
2. 1/2 parte din birul parohial usitat în cantar cu 15 chilograme.
3. 1/2 parte din stola uzită.
4. 1/2 parte din venitele accidentale.
5. Din două plățiuni un plaț estravilan.

Pentru cortel are a-se îngriji, încă viitorul. Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a-și înainteze petițiile de concurs comitetului parohial prin oficiu protopopesc din Oravița, și a se presenta în sfânta biserică în vre-o Duminică sau sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie.

Dat din ședința comitetului parohial, ținută la 22 Iunie 1920. 1—3

Mateiu Popovicu m. p.

președ. com. paroh.

Gheorghe Stefan m. p.

not. com. paroh.

În conțelegere cu mine: *Cornel Stefan* adm. protop.

FIUL LUI ANTONIU NOVOTNY,

turnătorie de clopote

și fabrică de scaune de fier pentru clopote

Timișoara-Fabric.

49—52

Calculări de preț se trimit gratuit.